

FOAIA POPORULUI

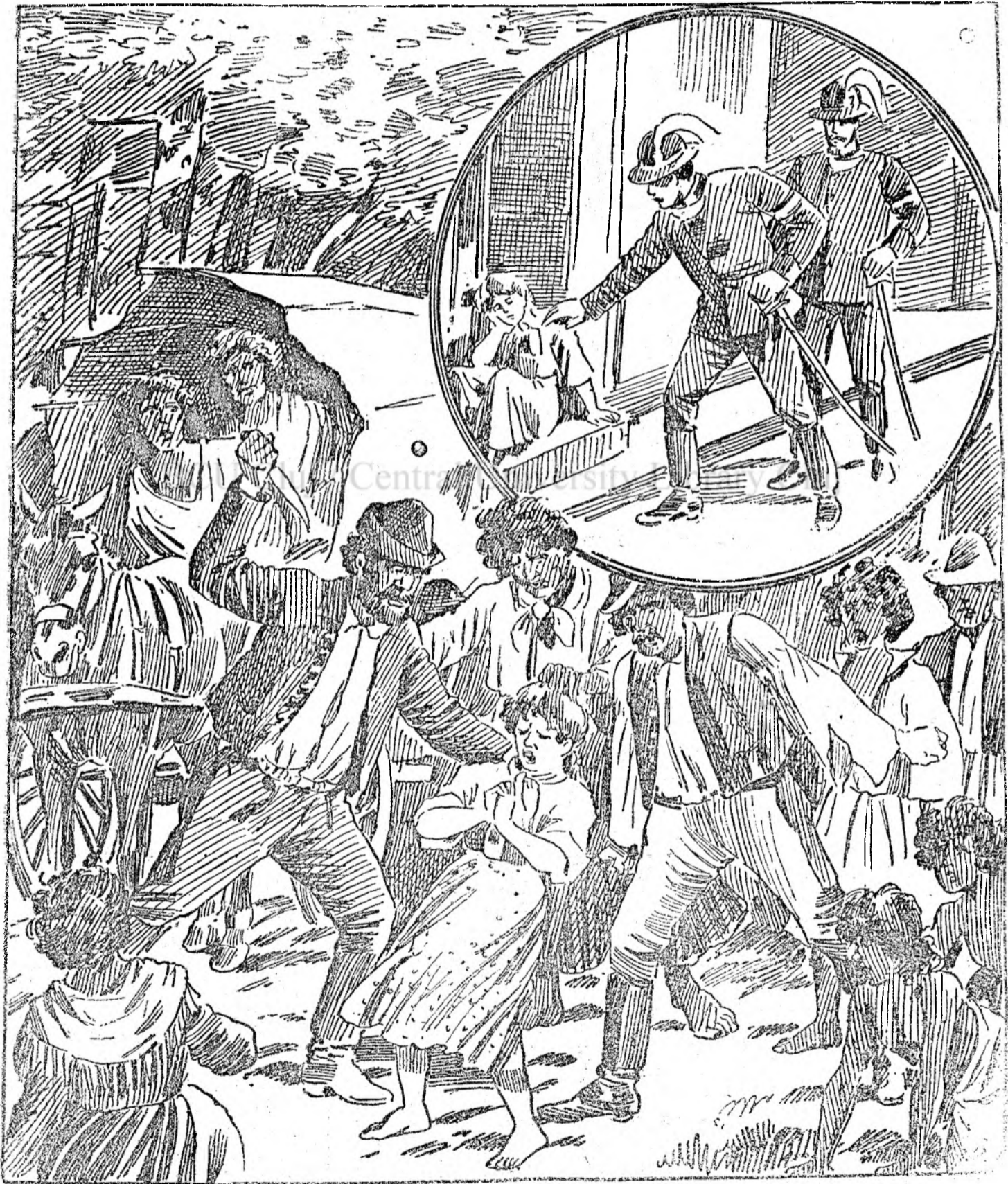
Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe 6 luni . . . . . 3 cor. 20 bani.
 Pentru America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Tipografia N. Neltzer, Sibiu

Foale politice.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garsond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
 a treia-oră 10 bani.

Răpirea copilăi.

Câte guverne au ajuns la cârma țării, toate au încercat să aducă la brazdă pe cinstiții corturari, dar nici unuia nu i-a izbutit să facă din ei oameni, cetățeni folositori patriei. Ce soi de oameni sălbăticiți sunt servesc ca dovadă neperitoare omorurile și jafurile săvârșite anul trecut în apropierea Pestei. Atunci a trecut prin toată țara un strigăt de protestare împotriva guvernului și jandarmii au și

încercat să curețe țara de fărădelegile țigănești. Câtva timp a fost liniște, acum să vede din nou au început țiganii.

Astfel să vestește cărăși despre un furt de copilă, săvârșit de niște corturari în apropierea Pestei.

O copilă de 13 ani, din o comună învecinată cu Pesta a fost înșelată de țigani afară din comună și au dus-o țiganii cu sine până către Alba regală, un oraș depărtător de Pesta.

În o bună seară însă au adormit feciorii încredințați cu peza copilei și copila a fugit în oraș, unde a fost găsită de poliție și trimisă acasă.

Copila povestește, că a fost bătută și amenințată cu moarte, dacă va încerca să fugă.

Jandarmeria a pornit cercetare.

Chipul nostru înfățișează chinuirea copilei și clipa, când a fost găsită în oraș de poliție, adormită în o poartă.

Darea de seamă a fruntaşului nostru deputat Dr. Mihali.

După cum am anunţat, Duminică, în 1 August n. şi-a ţinut deputatul nostru, preşedintele clubului naţionalităţilor, darea de seamă înaintea unui număr mare de alegători din cercul Ileanda mare.

Înainte de aşi rosti vorbirea Dr. Mihali au ţinut deputaţii noştri o consfătuire, la care au luat parte d-nii: Dr. T. Mihali, Dr. I. Maniu, Dr. A. Vlad, Dr. Alex. Vaida-Voevod, Dr. G. Popovici şi Dr. St. Petrovici, în care s'a desbătut asupra situaţiei politice actuale, statornicindu-se un program de acţiune pentru lunile de vară şi hotărându-se ţinerea mai multor adunări populare în chestiunea votului universal. Darea de seamă a dep. Dr. Mihali înseamnă prin urmare începutul unei acţiuni mai stăruitoare a deputaţilor naţionalişti pentru a pregăti poporul nostru în vederea evenimentelor, ce vor urma la toamnă.

Lăsăm să urmeze aici vorbirea d-lui Mihali:

Lab.şi alegătorii

Noi deputaţii naţionalităţilor nemaghiare din această ţară, ca adevăraţi reprezentanţi ai poporului dela începutul activităţii noastre am privit de o plăcută datorinţă ca în fieştecare an să ne ţinem dările de seamă în faţa alegătorilor noştri, de o parte ca şi dânsii să sibă cunoştinţă despre mersul afacerilor politice, de altă parte pentruca prin atari conveniri să închegăm cât se poate mai tare legătura, ce în mod firesc există între noi şi popor.

Acesta a fost scopul meu, când v'am invitat la această întrunire, în care îmi ţin de o plăcută datorinţă a vă face darea de seamă despre activitatea mea şi a clubului parlamentar al partidului naţionalităţilor.

Vă mulţămesc din inimă, că aţi venit într'un număr atât de considerabil la această întrunire.

Fraţilor! Faptul, că azi D Voastră a-ţi venit la darea mea de seamă într'un număr atât de însemnat, precum şi faptul, că mai mulţi colegi deputaţi, pe cari aveţi ferisirea de a-i vedea în mijlocul D-Voastră, — (Aplauze şi aclamări la adresa deputaţilor) — m'au însoţit venind din depărtări mari pentru a lua parte la darea mea de seamă, dovedeşte, că azi noi cu toţii, inteligenţă şi popor de o potrivă suntem conştii de chemarea noastră şi în aceste zile de o însemnătate istorică suntem gata a aduce ori ce jertfe pentru binele şi fericirea neamului nostru şi a patriei comune.

Patru ani de zile au trecut, de când am fericirea a Vă reprezenta în dieta ţării pentruca să vă apăre interesele D Voastră şi ale întreg neamului meu. Cei mai grei patru ani de zile din viaţa mea! Precum bine ştiţi, în acest răstimp atât eu cât şi colegii mei în activitatea noastră politică am întâmpinat cele mai mari greutăţi, atacuri şi persecutări nesfârşite din partea contrarilor noştri politici, cari atacuri şi persecutări v'au ajuns şi pe mulţi dintre D Voastră. Şi oare pentruce atâtea persecutări în contra noastră? Nu ne împlinim oare noi datorinţele de cetăţeni cinstiţi faţă de patria noastră? Cerem noi ce nu este al nostru? Am atacat noi cândva pe vre un popor conlocuitor cu noi în ţara aceasta în drepturile sale existente? Am conspirat noi cândva contra patriei noastre? Nu fraţilor! Aceste acuze nimeni nu ni-le poate imputa. Ba din contră, noi Românii precum şi celelalte naţionalităţi nemaghiare în totdeauna am fost cei mai credincioşi şi mai loiali cetăţeni patriei şi monarhului nostru.

Şi ce a fost răsplata acestor mari virtuţi a popoarelor nemaghiare din această patrie? Persecuţii fără sfârşit,

confiscarea celor mai elementare drepturi şi desconsiderare desăvârşită!

Nu voesc cu aceasta ocaziune a vă înşira toate acele neîndreptăţiri şi persecutări ce s'au făcut în contra noastră zi de zi în restimpul de când guvernul actual conduce afacerile ţării şi nu voesc a vă spune amănunţit toate acţiunile clubului naţional, făcute cu scopul de a combate şi a arăta lumii culte procedura nedreaptă a acestui guvern, pentrucă atunci expunerea mea s'ar extinde prea mult, de altă parte acţiunile noastre vă sunt cunoscute din vorbirile rostite în dietă şi din dările noastre de seamă de până acuma.

Fraţilor! Să-mi fie permis a arăta pe scurt procedura de guvernare lipsită de orice sentiment de dreptate a guvernului coaliţionist şi a vă face cunoscute motivele crizei actuale şi în fine a-mi da părerea referitor la deslegarea acestei crize.

Înainte de aceasta cu trei ani când guvernul coaliţionist a primit guvernarea ţării, toată lumea se aştepta, că acest guvern poreclit de mare guvern naţional, conform făgăduinţelor sale va face tot posibilul pentru consolidarea relaţiilor politice şi pentru binele şi fericirea ţării. După o guvernare de 3 ani de zile ne-am convins, că acest guvern nu numai că n'a fost vrednic să fie numit mare guvern naţional, dar a fost cel mai slab şi cel mai nefericit guvern dela introducerea constituţionalismului în ţara aceasta. Aceasta părere nu este numai a mea şi a colegilor mei, ci este o părere generală şi împărtăşită de toţi politicienii serioşi şi de toţi oamenii cu mintea sănătoasă.

Dacă privim stările politice ce s'au creat în ultimii 3 ani de zile, ne cuprinde o adevărată jale de cele ce le vedem pe toate terenele vieţii publice. Această jale, ba am putea zice o adevărată desperaţie, pot afirma cu toată convingerea sufletului meu, că să resemite la toate naţionalităţile din ţară, pentrucă azi nimeni nu poate prevedea ce sfârşit va avea dezastruoasa încercătură în care a adus ţara guvernul coaliţionist prin guvernarea lui imprudentă şi lipsită de orice rezon de stat. Să ne întrebăm, că din ce a urmat aceasta încercătură? La aceasta întrebare este foarte uşor de răspuns şi sum convins, că la aceasta întrebare atât D-voastră cât şi locuitorii din aceasta patrie afară de guvern şi clasele privilegiate vor răspunde unanim, că marea încercătură politică a urmat din aceea, că guvernul nu s'a împlinit făgăduinţa primită în pactul ce l'a avut cu coroana, ca o condiţie principală, adevărată că după terminarea agendelor curente de guvernare numai decât să introducă legea electorală a votului universal, egal

şi secret aşa după cum s'a pretins chiar din partea regelui încoronat.

Cea mai elementară lege a vieţii sociale este, ca fieşte care individ să-şi împlinescă făgăduinţele şi obligamentele sale, căci fără de aceasta nu poate exista viaţa socială nici viaţa de stat. Şi este o concepţiune sancţionată de întreaga societate omanească, că individul, care nu-şi împlineşte făgăduinţele şi obligămintele, la cari să angajează, nu poate fi considerat de bărbat serios şi cinstit. Ce să zicem atunci, când un guvern compus din cei mai mari bărbaţi, cari existau pe acelea timpuri nu şi-a împlinit făgăduinţa şi obligamentul dat capului încoronat? Dar nu numai atât, fără tot acest guvern s'a încercat folosindu-se de ocazii prielnice, ca să eludeze legea votului universal, storcând într'un moment critic dela capul încoronat aprobarea unui proiect de lege electoral pe baza pluralităţii, ca astfel şi pe viitor să asigureze hegemonia statului pentru clasele privilegiate, cari de 1000 de ani nefericesc această ţară prin o guvernare nedreaptă şi favorabilă numai acestor clase, dar foarte păgubitoare pentru majoritatea claselor democratice, pe cari prin acest proiect de lege ar fi voit să le eschidă din guvernarea ţării cu toate că regele încoronat înţelegând dorinţa obştelor şi pătruns fiind de ideile moderne constituţionale şi-a exprimat dorinţa ba prin pactul cunoscut dintre guvern şi coroană a impus în mod imperios guvernului, ca prin o nouă lege electorală să se facă posibil, ca majoritatea locuitorilor, adevărat straturile democratice şi ale naţionalităţilor să fie reprezentate în legislaţiunea ţării.

Lucru ne mai pomenit şi unic în felul său, că atunci când regele încoronat doreşte şi impune întărirea şi dezvoltarea constituţionalismului prin o lege modernă, prin care s'ar introduce democratizarea guvernării, — să se găsească un guvern, care de s'ns să numeşte constituţional, să se opună dorinţei regelui şi chiar şi în contra făgăduinţelor date să se nisuiască prin introducerea legii electorale plurale, ca şi pe viitor să susţină guvernarea pe sama oligarhiei feudale, căci atunci când s'ar introduce legea electorală pe baza principiului pluralităţii, adevărat cine are avere şi-i om cu carte să aibă trei voturi, iar oamenii săraci şi fără studii numai zece inşi să aibă un singur vot, — cum zic, cu o astfel de lege electorală din nou şi cine ştie până când ar ajunge ţara pradă claselor privilegiate.

(Va urma).

Sibiu, 6 August n.

Naţunile slave nu vor lua parte la congresul medical din Budapesta. O nouă lovitură s'a adus con-

gresului internațional de medicină, care va avea loc la toamnă în Budapesta.

Societatea medicilor din Carniola a decis să se abțină ostentativ dela congres, pentru a protesta contra persecuțiilor la cari sunt supuși slavii din Ungaria.

In rezoluție să spună, că aceasta măsură să ia în înțelegere cu corpurile celorlalte națiuni medicale, ca nici o națiune slavă să nu ia parte la congres.

Cum să vede, succesul medicilor români e desăvârșit și exemplul lor să întinde din se în ce mai mult. Nu va mai dura mult și nici un om civilizată nu să va mai găsi, care să nu cunoască adevărata situație din Ungaria.

Situația. Suntem liniștiți, adecă lumea politică hodinește de »oboselile« avute (că doară osteneală-i, să huiduiască cu înjurături dela ieslele grajdului pe deputații și politicianii naționalităților) și ici colo să mai sfărcaie câte un deputat stătos, ca Szerényi, oameni cu miere veninoasă pe limba murdară. In vacanțele aceste a le parlamentului să cărmuiește țara cu ordinațiuni ministeriale, cari să potrivească cu legile și cu constituționalismul »vestit« ca pumnul la ochiu. . . De, nu-i »musai« să fie tot oameni cinstiți ministrii. . .

Românii din Bucovina câtră moștenitorul de tron. Zilele trecute, cu prilejul conferinței comitetului național românesc din Bucovina, președintele comitetului d. Iancu cav. de Flondor, a adresat moștenitorului de tron, arhiducelui Francisc Ferdinand, o telegramă de omagiu, la care principele moștenitor a răspuns prin următoarea telegramă:

Vă rog pe dv. cât și pe membrii comitetului național românesc să primiți mulțumirile mele cele mai călduroase pentru sentimentele dv. patriotice și pentru devotamentul cătră patrie, a românilor din Bucovina, care mi-a cauzat atâta bucurie. — Francisc Ferdinand.

Din străinătate.

Nenorocita Spanie s'a incurcat cu arabii marocani și s'a pomenit cu un război intern, cu o revoluție crâncenă a cetățenilor spanioli, cari protestau împotriva acestui război fără rost.

Cauzele acestei răsmirițe, care a pustiit cu foc și pară o mare parte a Spaniei, sunt adânci și nu sunt de ieri de astăzi.

O pricină este sărăcia grozavă, ce domnește în Spania. Preoțimes, numărul mare al mănăstirilor, pământurile acestora de o întindere uriașă, toate aceste apasă cu greutate asupra populației. Mai este și gospodăria rea a statului și urmările nenorocite a le războiului american. Ce a amărit și ce revoltează pe oameni este faptul, că băieții familiilor bogate nu fac armata și numai oamenii săraci își varsă sângele pentru patrie. Toate aceste au dus la revoluția, care domnește azi în Spania.

Centrul celor mai săngeroase lupte a fost Barcelona, acest oraș vestit de anarhiști al Spaniei. S'au dat lupte crâncene pe străde între populație și miliție. In unele părți s'au pus și femei în fruntea revoluționarilor. Au fost incendiate o mulțime de mănăstiri și biserică și poduri precum și căile ferate au fost în multe locuri nimicite. Așa, așa a putut să potolească ocarmuirea răscoala aceasta. In Melilla, în Maroco, nu s'au dat lupte.

In Persia e liniște și tot așa și în Turcia. Să înarmează turcii împotriva Greciei, ai cărei consuli, în Macedonia, au fost găsiți cu musca pe căciulă, că adecă lucră pe ascuns pentru grecii din Macedonia.

Să vestesc incurcăli din Asia îndepărtată și anume de o ceartă între China și Japonia.

O chestie școlară.

— Pedepsele pentru absenții. —

Vreau să vorbesc despre o chestie gingașă la care ar fi bine să vorbească câți mai mulți colegi. E vorba despre pedepsele, ce se croiesc asupra bieților părinți, a căror băieți absentează dela școală.

Știm că învățătorul la fiecare jumătate de lună dă seamă despre absențiile întâmplare în respectiva jumătate de lună. Consemnarea acestor absenții o predă președintelui sen. școl.

Aceasta o spedează mai departe anti-stiei comunale, care are datorința de a încresta pedeapsa treptată preacrisă în lege. Aceasta poate că o face și poate că nu o face, dar să nu suspționăm pe nime. Bine! Să zicem că o face. In primul rând primește omul cutare o dojană din partea sen. școl. Vine consemnarea absenților, a doua oară, acuma deja vine pedeapsa în bani. Părinții școliarilor, cari au absentat, primesc o provocare ca să plătească această pedeapsă. Nu o plătesc. Și i dau pace. In cealaltă jumătate de lună de asemenea se dă consemnarea absenților și din nou se croiește o pedeapsă în bani — mai mărișoară. Nici acuma nu o plătesc, neputând nici o frică știind că nu-i silește nime. Și aceasta tot așa merge până când nu e luată la răspundere antistia comunală din partea oarecui.

Numai acuma vine antistia comunală ca să adune pedepsele îngrămădite de pe 2—3 ani. Aceasta, mă rog, e o procedură ilegală tăind în §. 4 a art. XXXVIII. din 1868.

Apoi începe a jucui pe bietul om sărac — pentru că cam de regulă aceasta pătură nu-i în stare de a-și purta regulat băieții la școală. Și acum ce face omul acela? Vine pe capul învățătorului să-l ieie la răspundere, că băiatul lui când n'a fost la școală? Și că pe el de ce-l pedepsesc cu atâtea cor.

Prin aceasta apucă o mânia grozavă fiind de prima convingere că învățătorul e de vină.

Așadar de-aici se poate trage următoarea concluziune: Deoparte — din neglijența antistiei comunale — băiatul n'a umblat regulat la școală și prin aceasta a fost împiedecat de a-și câștiga cunoștințele necesare, de cari mai târziu va avea mare lipsă în viața de toate zilele. De altă parte — tot din neglijența antistiei comunale — acuma trebuie să solvească o sumă ce s'a adunat în timp de 2—3 ani. Să se fi scos treptat atunci n'ar trebui să plătească acuma o sumă simțitoare. Ba poate cel puțin de frică își trimetea băiatul la școală, pentru că românul nostru numai de »gloabă« să n'audă.

FOITA.

Până când va trăi lumea.

— Legendă. —

Necuratul care și în ziua de azi e învățat cu D-zău făcătorul cerului și al pământului, fiind să prăpădească pământul, adecă pe oamenii creștini s'a răzâmat odată de coasta pământului și a vrut să 'l răstoarne în mare. Ingerii Domnului băgând de seamă că ce gânduri are au proptit pământul cu aripile lor puternice, așa cât ori și cât s'a năcăjit necuratul cu slugile lui nemernice, nici un rău nu a putut face decât că la scuturat de vre-o câteva ori. Oamenii văzându-se în primejdie de moarte au rugat pe D-zău ca să-i scape de mânia Necuratului. D-zău căruia ia fost milă de oameni le-a făgăduit că le va sta în ajutor dacă vor posti trei posturi. Oamenii sau învoit. Le-a mai spus D-zău, că cu cât oamenii vor ținea mai puține posturi cu atât și sprijinul va fi mai slab.

Făcându-se legătură între D-zău și creștini și anume ca D-zău să le pună patru străji la patru cornuri ale pământului iar creștini să țină în schimb patru posturi în cari să nu mănânce de cât mănăcări de post, — D-zău să țină de făgăduială și a pus patru serafimi cu săbii de foc, înarmați cu arme puternice și îmbrăcați cu haine pe care focu nu le arde și glonțu nu le cuprinde.

Necuratu văzând legătura făcută între D-zău și oameni sa mâniat așa de rău de numai foc și pucioasă a scuipat, și așa într-o mână să aruncat asupra străjilor pământului cu gând ca să-i omoare și pământul să-l cufunde în fundu mării. Aruncându-se asupra străjilor, acestea cu ajutorul armelor și a lui D-zău au învins pe Necuratu și prinzindu-l de brâu l'au trântit așa de tare de-a intrat până în fundu pământului unde e și azi.

De atunci de câte ori își aduce Necuratul aminte de oamenii de pe pământ încearcă ca să iasă de asupra, dar neputând de armele străjilor, să svârcoleste de să scutură tot pământul iar de mână scuipă numai foc

care de multe ori ajunge până la fața pământului. ¹⁾

Creștinii însă de când au cei patru strajeri trăiesc odihniți nefiindu-le frică că să va prăpădi pământul. Aceasta așa va fi tot mereu până oamenii vor ținea posturile, când însă oamenii își vor uita făgăduiala făcută lui D-zău și își cor lăsa legea, nici pământul nu va mai fi păzit, ci va fi lăsat pe voia Necuratului, care apoi a bunăsamă va prăpădi lumea răsturnându-o în marea cea fără fund și fără margini.

De ce strălucesc ochii măței.

Dacă ne uităm noaptea la măță, vedem că ochii îi scilipsesc. Iată credința, că pentru-ce îi scilipsesc ochii.

Când o făcut D-zău lumea nu a făcut și pe măță. Măța e lucrul mânilor sâtanii. Și anume că pentru-ce să fi făcut și el un animal, și chiar măța, nuștiu. Să zice însă că dracului îi murise femeia. Sa supărat rău, dar

¹⁾ Eruptiunile vulcanice.

Lăsându-le toate aceste la o parte să naște și cearta și ura între învățator și popor, care apoi dăreamă total înaintarea poporului.

Aș putea să aduc mai multe cazuri de felul acesta, după cari anume mi-am câștigat informațiunile de pe la colegi.

În privința aceasta ar fi mai bine dacă autoritățile competente ar supraveghia cu o asprime mai energică antistiile comunale.

Totodată și părinților le atrag atențiunea, ca pe viitor ei încă să se îngrijească de cercetarea mai regulată a școlii, pentru că primaosară ei sunt responsabili pentru creșterea pruncilor lor atât înaintea lui Dumnezeu, cât și înaintea societății omenești.

Ioan Caiian, inv.

ORGANIZARE.

Am văzut, că vestitul scriitor englez Watson sau cu alt nume Scotus Viator, care săptămânile trecute ne a cercetat și pe noi, și a exprimat mirarea, că n'a găsit în România organizații culturale puternice pentru a susține legături culturale cu noi de aici. Ne voim să cercetăm, că întrucât e adevărată aceasta afirmare a eminentului scriitor englez, nici nu voim să ne mestecăm în trebile fraților noștri din România. Dacă organizațiile lor culturale sunt slabe, cum zice Scotus, sau, că ei, dacă vor voi vor alcătui alte organizații mai bune și mai puternice, — asta e treaba lor. Noi aci voim să spunem câteva vorbe despre organizarea noastră.

Sub organizare înțelegem însoțirea cetățenilor patriei, cari sunt stăpâniți de acelaș gând și cari apoi trebuie să lucreze cu toții după unul și acelaș plan, bine chibzuit și de sine înțeles, croit între marginile legilor în vigoare.

Trecând preste organizarea noastră mai veche, prin comitate și în sinul partidului nostru, disolvat, cum știm, prin ordinațiunea fostului ministru Heronimi, acum după ce am intrat în activitate și am trimis deputați în dietă țării, ni-să impune și mai mult o organizare politică, care să corăspundă stărilor noastre din prezent.

Deja prin alegerea de deputați de-ai noștri, în câteva cercuri electo-

rale, s'a văzut sămânța unei organizări la noi. Căci alegătorii din aceste cercuri, stăpâniți de acelaș gând și lucrând după acelaș plan, au ieșit triumfători față de contrarii politici.

Deputații noștri și alți fruntași au făcut, cum știm, începutul unei organizări generale a partidului, al cărei centru era să fie Aradul. Dar guvernul a oprit aceasta lucrare și organele lui au pedepsit cu bani pe câțiva din începătorii ei. Credem însă, că deputații și ceilalți fruntași vor afla o altă formulă, tot întemeiată în lege, prin care vor pune la cale organizarea. Trebuie să ne încredem în înțelepciunea și prevederea lor și să fim asigurați, că bun lucru vor săvârși.

Ca însă organizarea politică să izbutească, și mai mult, ca ea să fie trainică, trebuie să o sprijinim prin o altă organizare temeinică, prin o *organizare economică-culturală*.

În timpul nostru afacerile economice-culturale au un rol de căpetenie în viața popoarelor. Popoarele fără o stare înfloritoare economică și culturală, sunt și vor fi întotdeauna coada altor popoare. Despre aceasta ne putem încredința cu ochii, privind numai în jur de noi.

Însă ca să înaintăm pe aceste terene, ca să ne câștigăm putere economică și lumina culturală, trebuie să punem umăr la umăr, trebuie să ne însoțim, sau cu alte cuvinte, să ne organizăm economiceste. Manca aceasta de organizare trebuie să o facem cu deosebire acolo, unde aflăm un teren mai priincios, pentru ea, pe satele noastre. Fruntașii satelor să lase la o parte nepăsarea și comoditatea, ca să nu-i zicem lenea, apoi să stărpească dintre ei ura și zavistia uricioasă și să se apuce de lucru.

Căile și mijloacele pentru a ajunge acest scop? Sunt mai multe și nu credem, că este vre-un fruntaș, care să nu le cunoască. Mijloacele cele mai de frunte sunt însoțirile sătești de tot felul: însoțiri agricole, tovărășii pentru procurarea de mașini agricole și semințe, pentru valorizarea laptelui, pentru diferite întreprinderi locale, însoțiri de asigurare a vitelor etc. apoi însoțiri de cetire, unde să pot ținea prelegeri, eu pilde și învățături folositoare, chiar

și coruri, însoțiri de cumpătare etc. Toate aceste să pot face cu ușurință, dacă avem tact, răbdare și nu ne tragem dela lucru și osteneală. Dovadă că avem mai multe sate, cu fruntași vrednici, unde există astfel de sătești-minte. Să nu fie sat românesc, în care să nu dăm de cel puțin 2—3 însoțiri din cele înșirate mai sus. Dela munca și vrednicia noastră atârână, ca să ne plăzmuim astfel de mijloace folositoare, și să băgăm de samă, că toate acestea ne vor slugi numai și numai spre întărirea, și binele nostru, iar de bine nu trebuie să fugim, ci să-l căutăm.

De încheiere amintim de nou, că organizarea noastră atât pe teren politic, cât și pe teren economic-cultural trebuie să o facem fără de-a ataca sau jigni inte esele popoarelor conlocuitoare și să o facem în marginile date de legi, ceea ce e va da o tărie și mai sigură.

Afaceri actuale.

— *Examen. Școlile complimentare.* —
(Urmare și fine).

Școlile complimentare sunt chemate a evita acest neajuns. Absolventul cursului primar ținut încă câțiva ani în școală pe lângă că i se va înțeleni în minte cele ce le-a învățat în școala elementară, va căpăta încă și alte nouă cunoștințe cu privire la ocupația părinților săi și alte meserii practice de care va avea lipă în viața de toate zilele. Aici va învăța pe larg cum să înjghebeze e epistolă, o petiție, un contract. Ca lucrări practice: alcătuirea unei grădini de legumi sau de pomi după un sistem rațional, apoi cultura rațională a pământului, a viermilor de mătasă, a albinelor, creșterea vitelor și alte și in-deletniciri zilnice a săteanului conform regiunii și ocupației locuitorilor. Toate acestea vor pregăti pe tinărul sătean a fi mai rezistent în lupta sa de trai cu mediul încunjurător, ne mai fiind tributar nici jălbarilor, judecătorilor, nici Sărbilor sau Bulgarilor, nici corfarului, nici fasarului, nici strungarului de meserie. Între lucrările practice a fetelor va figura țesutul, cusutul și chiar cărpitul; ajunge brodăriile și toate săcăturile de lux, cărora li-să dau atâta atențiune în școlile elementare propriu zise, căci nu doară în brodări și ținea mării târziu tinăra săteancă soțul și copii.

Organizate în așa mod școlile complimentare și complectate la timp cu toate recvizitele de lipă și date sub conducerea persoanelor capabile fie ca măestrii, fie ca învățatori vom desvolta gustul tinerilor generațiuni dels sate pentru in-deletnicirile părinților, le vom da silința sau imboldul spre cetit, cu un cuvânt le vom înțeleni mai cu trăinicie cunoștințele din școala poporală. Și încă ceva: vom face să se cimenteze mai cu dragoste respectul față de autoritățile imediate a le poporului.

Români! Români! Interesați-vă de școale, învățământul primar mai ales, luați exemplul dela alți conaționali, cari ocupă tot mai mult teren, judecați obiectiv ceea ce vă spunem noi, căci acele provin din inime sincere, inime sbârците de năcazi, străpunse de suferințe și îngrijite de viitorul societății noastre.

Cristian în Iulie 1909.

Isidor Dopp

ce să facă, trebuia să se împace, căci nu avea ce face. Nu-i părea rău după ea ca după ochii pe care nu-i putea uita. Iși aduce aminte că ar fi bine să nu-i bage și ochii în pământ. Așa a și făcut, căci după-ce o gătară de în-gropare satana îi scoate ochii și-i pune de-o parte, apoi după-ce își îngropă nevasta veni acasă, ca să vadă că ce e de făcut cu ochii nevastei. Să-i las undeva, mă tem că mi-or fura, să-i port cu mine, mă tem că ioi perde. Ce să fac, își zise sătana.

După multă bătaie de cap își făcu socoteală că va fi mai bine dacă ia lua cu el. Așa a și făcut. Mare ia fost însă mirarea, că de câte ori mergea acasă, totdeauna ochii îi afla pe masă sclipind ca două lumini. Lucrul acesta l'a pățit în mai multe rânduri. La urmă își zise, dacă e tocmai până într-atâta, ca ori cât vă iau cu mine și cu toate acestea tot acasă vă află, vă voi face o stăpână. Așa a și făcut după cum sa gândit. Într'o sară mar-

gând acasă găsește ochii femeiei sale că jucă pe masă. Sa mâniat și a luat o mânășă din mâna stingă și haid după ei. Mânășă să schimbă în o măță sprintenă și vicleană iar ochii îi sclipseau ca două lumini. Dacă va plăcut ochilor că numa acasă să stați, de acum în colo numai acasă vsți și ședeți.

Astfel a fost făcută măța iar ochii sclipitori nu's alt-cava da cât ochii smeoaiei. De aceea îi sclipesc ochii măței. Credințe:

1. Când moare o măță și ochii ei rămân deschiși nouă zile, să zice că-i smeoancă.

2. Ochi de măța de vei purta, să zice că porți pe smeoaica în sin.

3. Când îți moare o măță, du-o între hotără că de nu în toată noaptea îți mează la cap.

4. Măța e fata smeoaiei.

5. Când găsești o măță moartă, nu trece peste ea că treci peste smeoaica.

Bistrița.

Theodor A. Bogdan.

Datoria de a munci.

Pentru ca să putem fi mulțumiți de viață, trebuie — precum am văzut — înainte de toate să fim sănătoși trupește.

Omul bolnav nu întâmpină de cât suferințe la fie-care pas și nu poate să aibă în lumea aceasta nici o mulțumire. Viața pentru dânsul este o povară.

Una din datoriile de căpetenie ale omului către sine însuși este prin urmare datoria de a-și păstra cu îngrijire sănătatea trupească, acest dar prețios, fără de care toate cele-lalte bunuri ale vieții nu prețuiesc nimic.

Sănătatea însă atârână și ea dela mai multe condițiuni, și păstrarea ei ne impune la rândul său alte datorii.

Așa, de pildă, pentru a fi sănătoși trupește, avem trebuință de hrană bună și îndestulătoare, de îmbrăcăminte potrivită cu timpul și cu clima, în care trăim și de locuință, care să ne adăpostească împotriva înrăirilor din afară ce ne-ar putea vătăma sănătatea.

Și acestea toate nu să pot câștiga de cât prin muncă. Așa dar pentru a putea fi sănătos și mulțumit de viață, omul e dator înainte de toate să muncească.

Nimeni nu poate trăi fericit în lumea aceasta, fără de a munci.

Munca este arma cea mai bună de luptat împotriva miseriei. Foamea să uită doar pe ușe în casa muncitorului, dar nu îndrăznește să între înăuntru, zice cu multă dreptate un proverb.

Munca însă nu numai că ne aduce în casă toate cele trebuincioase pentru viață, ci ea ne întărește în același timp atât trupul cât și sufletul.

Omul care muncește este mai vesel și mai mulțumit, atât în tinerețe cât și la bătrânețe, este mai sănătos în tot-deauna și mai scutit de boale, de cât cei-ce nu muncesc; întotdeauna precum cheia cu care ne slujim într'una, este scutită de rugină.

Mai pe scurt, putem zice că: munca este cel mai bogat și mai curat izvor de fericire pentru noi în lumea aceasta.

Pe cât de folositoare este însă munca, pe atât e de vătămătoare lenea. În loc să ne întărească, ea ne slăbește atât trupul cât și sufletul. Apoi trupul moleșit prin lene este cuprins și doborât mai lesne de boale, de cât cel întărit prin muncă.

Afară de acestea, lenea mai curînd sau mai târziu aduce cu sine în casa omului, ca tovarășe a ei nedespărțită, lipsa; după cum arată și zicătoarele din popor: »Lenea merge atât de încet, în cât sărăcia o ajunge numai de cât,« sau »Lenea e cucoană mare, care n'are de mâncare.«

Iar sărăcia, o dată intrată în casă, poate să povățuiască și să împingă pe om la fel de fel de fapte rele. Câți oameni n'au ajuns hoți și ucigași, sfârșindu și zilele prin pușcării din pricina sărăciei, la câte i-a dus lenea!

Este greșită părerea că numai cei săraci trebuie să muncească; și să înșeală foarte mult aceia cari își zic: »Am cu ce trăi, deci n'am nevoie să muncesc.«

Lenea este tot așa de vătămătoare pentru bogați, ca și pentru săraci.

Pe omul bogat, care nu lucrează nimic, îl cuprinde uritul; și pentru ca să scape de urit, el să dă la tot felul de plăceri și ticăloșii, cari adese-ori îi ruineză nu numai averea, ci și sănătatea.

Deci, pentru ca să poată fi fericit în lumea aceasta, tot omul, atât cel sărac cât și cel bogat, trebuie să muncească pe cât îi iartă puterile și să se ferească de lene. P. D.

SFĂTURI.

Cum să poate vindeca ugerul la vaci? Observând, că ugerul vacii e umflat, ne apucăm mai întâi și mulgem tot laptele din uger. După mulgere numai decât ungem ugerul vacii cu lut muiat în oțet în grosime de un deget și aceasta o facem după fiecare muls, și grijim sa lutul să nu să usuce.

Observând însă că lutul începe a să usca îl udăm din nou pe uger. Făcând așa, ugerul cel mult în trei zile să vindecă. Laptele muls în timpul cât

e aprins ugerul, nu trebuie a să folosi la mâncare.

Impotriva păduchilor la găini. Dacă să prea înmulțesc păduchii la găini, nu-i putem stărpi decât foarte greu. Cea mai bună doctorie împotriva lor este curățenia. Prin curățenie apărăm și și găinile ce nu au păduchi de a nu-i căpăta, precum și dela boale. Dacă vedem că păduchii la găini s'au înmulțit în măsură mare, trebuie să curățim foarte bine fiecare parte a cotețului. Apoi trebuie să-i vârșim bine toate părțile, deci și colțurile, iar crepăturile să le îndesăm temeinic cu var. E mai bine dacă acest var îl amestecăm cu var de clor sau cu carbol. Amândouă să capătă în farmacie (apotecă). Găinile trebuie unse adesea cu carbol sau cu petrolu. Aceasta să se repeteze de atâtea ori, până ne scăpăm de păduchi la găini, căci lucrul nu să face dintr'odată.

Cum să spălăm lâna pe oale? De multe ori e nevoie să spălăm lâna, nu după ce, tundem oile, ci mai înainte. Așa facem spre a le mântui de păduchi sau de căpușe. Spălătura o facem cu apă, în care punem acid fenic (fenol sau carbol) dela drogherie, un gram la mia de grame. Dacă e carbol zis crud, punem și mai mult ceva, dar să nu fie prea tare. Întrebuițăm și săpun. Lâna astfel spălată și curățită să usucă mai bine și oazei li priește, căci nu înădușe și poate resufla și prin piele.

Oasele în plugărit. În cele mai multe case nu să dă nici o băgare de samă oaselor ce rămân dela bucătărie, deși ele anume pregătite ne dau un îngrășământ (gunoi) bun pentru toate bucatele. Cu deosebire le vom folosi în grădini la legume și la pomi tineri, cari ne vor pune în umire prin dezvoltarea lor repede, în urma îngrășării pământului cu ele. Intregi, sau chiar sfărâmate, să descompun foarte încet în pământ, așa încât ar trebui să așteptăm ani de zile până ce să poată fi folosite de plante. Un mijloc ușor de a preface oasele în prav, care să topește ușor în pământ, este următorul: peste un strat de oase ca de 10—15 cm. grosime așezăm un alt strat tot așa de gros de

nici pe coaja acea de mămăligă uscată... Băgați-vă în ele și eu vă voi pune bine în astă pungă și vă voi scoate bine pintre cei 12 nandrași... Și când voi fi afară din curte, veți lua iar chipul vostru...

Dracul, cât e de drac dar să teme de bătae, necum de stropul din fiștocul cu aghiasmă al popei și de privescerea s-tei cruci... Primi Scarasoski sfatul și să deteră cu toți de a tumba și intrară în furnici... Nea Sărăcilă culese furnicele și le pusă în pungă și țuți în gaura de ferar!...

Luă barosul cel mare și cioca-bocă peste pungă, pe nicovală, de-i mergeau sudorile ca bobul de mazere... Vai de bieții ucigăi toaca!

Dar minune mare: în toată lumea, cum Scarasoski cu dracii fură băgați în punga meșterului, nu să mai pomeni nicăirea de răboale, de certe, de bătăi, de nedreptăți, muierile nu să mai despărțiră de bărbați, nici că-i înșelără; bărbații nu mai băteau muierile lor. Toată lumea era în tihnă și în pace. Numai judecătorii lui Vodă nu mai aveau

pricini de judecat, temnițerii arestanți de păzit, călăul ucigași de spânzurat, de vedeau ziua când vor muri de foame...

Atunci ei să duseră toți la Vodă, să se jăluiască, cu lacrimare lungă, că li să tas merticul, (meseria) din pricina lui nea Sărăcilă, care ține închisă vrajba dracului în punga lui. De nu 'l silești, Măria-ta, să-i dea drumul, nu mai avem nevoie de Măria-ta, că n'are de ce să mei fie domnitori și împărați, unde oamenii trăsesc ca frați...

Dacă auzi Vodă una ca asta, că i să taie și lui merticul, pe dată trimise aprozi și copii de casă, să poruncească lui nea Sărăcilă să deverte punga cu furnicele, cu dracii, că-i spânzură!

Numai nea Sărăcilă să tocni iar cu dracul să-i sloboadă, dacă or rupe zapisul...

Ce să facă și Belzabut? Primi tocmeala și după ce zapisul fu rupt și aruncat pe foc, din care eși miros de cătran o zi întregă — dracii scăpară din punga unchiașului și o tuliră care încotro temându-se de vre-o nouă pățanie.

VESELIA.

— Foia glumească a Foii Poporului. —

Nea sărăcilă și surata calicia.

— Poveste glumească —

de V. A. Urechla.

(Urmare și fine.)

— Aoleo! zisă el... Ce eram să fac?...

Moarte de drac, Măria-ta. Cei 12 băeși ai mei acum sunt 12 nandrași voinici... Ei știu că azi Măria-ta vrei să mă ei și s'au hotărât să te aștepte aciuși pe lângă bordeia, cu aghiasmă sfântă și cu sfânta cruce la mână... Cum te vor vedea, vor să dea năvală asupra Măriei tale și a alaiul M.-tale, și nu să va alege din toți nici cât e negru sub unghie... că fi mei n'au iscălit zapis cu Măria-ta. — Păi eu nu vreau să-mi calc zapisul, că destule păcate am sarcină pe spinare! Voi să te scap, Măria-ta, de pacoste. Ci-că Măria-ta, că dracul să poate băga în trupul dobitoacelor, fie cât de mici... Știi una, Măria-ta? Eacă niște fur-

var ars, însă nestins în amestec cu cenușă, peste aceasta vine earșă un strat de oase, apoi var cu cenușă și așa mai departe. Grămada să va uda din timp în timp cu apă; leșia formată din cenușă și var va muia oasele în câte va săptămâni, așa că le putem sfărâma cu hârlețul. Grămada trebuie să fie tot mereu umedă. La un jugăr este îndea-juns 5—10 hectolitri din acest îngrășământ, pentru a ne da rezultate bune.

NOUȚĂȚI.

Onor. noștri abonați, care sunt în restanță cu plata abonamentului pe jumătatea a doua a anului curent, sunt rugați a trimite în curând prețul de abonament, căci altcum suntem siliți a le opri foala. Nu li să mai trimite decât numărul acesta.

— Uelgaș îndrăzneț. Călătorii unui vapor rusesc, ce mergea dela Taganrog la Azow, să treziră în o noapte la nește strigăte desnădăjduite. Un călător atacase pe căpitanul vaporului, cercând să-l omoare. Cu mare greu lui prins și legat. Călătorii crezură, că este un nebun, dară la urmă ieși la iveală, că este un ucigaș periculos, care să imbarcasă pe vapor cu gândul, să omoare pe toți pasagerii vaporului, să-i jăfuiască și începuse cu căpitanul vaporului, fiind acesta cel mai tare. Fu predat poliției din Azow.

— Crocodil la preumblare. O menagerie din Paris a pornit în provincie și cum duceau carăle lăzile cu animalele spre gară, una din ele a căzut la pământ și s'a spart și dintre scânduri a răsărit un crocodil, care a început să se preumbe pe stradă'ncolo, liniștit, ca și cum ar fi fost născut pe ulițele Parisului. Lumea îngrozită a început să fugă care în cătrău. Un trecător a pușcat în crocodil cu revolverul, dar acesta, apărut de solzii lui puternici, nici habar n'avea, până când apoi au venit nește polișiști și l'au legat fedeleș și l'au bîgat earși în un lădoi. E interesant, că crocodilul s'a lăsat legat în liniște.

— Telefon în trenuri. Oficiantul superior Koloman Fegman, dela oficiul postal din Seghedin a inventat un aparat telefonic pentru trenuri, cu care pasagerii din tren să vor putea pune în legătură cu orice stațiune telefonică din oraș. Aparatul a fost trimis direcției generale a căilor ferate ungare, care a găsit că aparatul este bun și practic. În curând să vor face experiențe publice cu acest aparat.

— Mari otrăviri cu rachiu. Dela începutul acestui an s'au întâmplat nenumărate

Apoi pe dată începură iar răsboarele, certele, bătăile, uciderile, desbinările, despărțirile de muiere, de nu să mai deșertară judecătorille de jăluitori și temnițele de vinovați și spânzurătoarele de spânzurați!... și mergea iar din belșug judecătorilor, temnicerilor, călăilor și domnitorilor.

Numai lui Nea Sărăcilă și suratei Calicie nu-i merge bine, că acum srau prea bătrâni.

Dar iată că veni și sfârșitul vieții lor. Acum si să duc la poartă raiului.

Boc, boc!... bate în poartă meșterul.

Veni st. Petru la poartă:

— Al tu ești, meștere potcovar!... Fugi încolo, nu este loc pentru tine în rai!... Vezi? de ce nu m'ai ascultat să ceri raiul?... Și'i închisă ușa în nas:

— Știi ce, muiere, zice bietul unchiaș? Nu putem sta în răspântia lumii, fără nici o așezare. Haide la Scaraoski, că rău cu rău, dar mai rău fără rău!...

— Boc! boc! la poarta Iadului.

Portarul ce cât văzu pe nea Sărăcilă, trânti ușa în nasul lui, strigând: 'mi a poruncit îm-

cazuri de otrăvire. În Ardeal d. e. au murit 11 persoane la o pomana, în Diósgyőr și Ozd 14 persoane, în Oradea-mare 12, în Budapesta 10 etc. cu totul 150 de persoane au murit de rachiu otrăvit cu methyl (alcohol, spirt câștigat din țărâțe de lemn) cum s'a stabilit prin analiză chimică. Cu toate astea, căți bieți plugari nu să feresc să bea rachiu otrăvit al cărciumarilor.

— Dispariția unui rău. Să anunță din Leibach, că în împrejurimile dela Sittich a secat râul Mázlo-Polje. Albia a crepat și apa curgătoare a dispărut probabil în vr'o peșteră sub pământeană deoarece nicăiri nu se mai pomenește urmă de apă în toată împrejurimea. Locuitorii regiunii acesteia sunt spăriați, pentru că foloseau cursul râului pentru mănarea mai multor mori. În urma acestei catastrofe o mulțime de industrii s'au ruinat.

— Convocare. Oa. membri ai Desp. IV. Murăș Uioara al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român pe cum și toți cei-ce doresc înaintarea în literatură și cultură a poporului român prin aceasta sunt invitați la prima adunare generală ordinară a acestui Desp, ce să va ținea în școala gr.-cat din Alecuș la 8 August st. n. 1909 3 ore p. m. — Emiliu Pop dir. desp.

— Mămăliga în armata română. Ministrul de războiu a luat o măsură, ca în vederea tendinței de a să mai urca prețul grăului, să se des soldaților de două ori pe săptămână, în zilele când să mănânce carne, mămăligă în loc de pâine. Măsura aceasta, pe de-o parte le place soldaților cari sunt dornici de mămăligă, iar pe de alta să pune întru câțva o stavilă tendințelor speculatoare ale unor samsari (negustori) de grâne.

— Reposatul învățător din Bozovlel Daniil Verendean, a testat averea s'a de 13.000 cor. bisericeii, iar suma depusă în libelul de 6.000 cor. ca baza unei fundațiuni pe seama elevilor săraci. Locuința să va folosi ca spital pentru îngrijirea morboșilor fără neamuri. Să deie Dumnezeu mulți astfel de învățători neamului nostru românesc.

— Oficiu postal nou s'a deschis la 1 l. c. la stațiunea căii ferate Bucova (comit. Hunedoara) de care să țin comunele: Boușarul de jos, Boușarul de sus, Bucova și stațiunea căii ferate Hunyadvaskapu și la 16 l. c. și-a început activitatea noua agentură postală din Feketeó (Fechetău) com. Bihor) instituită pentru această comună.

— Camera de comerț din Timișoara a dat o rugare la ministerul de agricultură, în care să cere introducerea măsurilor de greutate (chilogramul, maza metrică etc) și la vânzarea de lemne, în locul măsurilor de până acuma, ca stânjenul și metrul, fiind măsura aceasta din urmă pîgubitoare pentru cumpărători.

— Succesul aeronautului Bleriot. Cunoscutul aeronaut francez Bleriot, a

avut zilele trecute un succes foarte mare. Ceea ce n'a izbutit lui Latham, a făcut el și anume a zburat peste strâmtoarea de mare, ce este între Anglia și Franția și să chieamă Canalul Măneșii. În 23 de minute a sburat Bleriot de pe țărul francez spre cel englez, unde a fost primit cu multă însuflețire. Succesul acesta a lui Bleriot are și însemnătatea sa politică. Englezii, cari privesc înspăimântați, cum germanii încep să-i întrecă pe mare și chiar și în aer și fiind ei aliați cu francezii, să bucură mult de succesul lui Bleriot, pe cari l'au primit în Londra cu multă solemnitate.

— Vizitele țarului. Țarul va merge, după programul acum stabilit, în Anglia, de unde va trece earși în Rușia, în Crimeea. De aici va face la sfârșitul lunii o vizită regelui Italiei, trecând prin marea mediterană.

Englezii, ca oameni iubitori de dreptate și de libertate, nu prea vād cu ochi buni vizita țarului în Anglia, căci își aduc aminte, că el este, care acasă ucide atâtea sute și mii de oameni, ce luptă împotriva tiraniei întunecate și dușmănoase luminei adevărului și a dreptății.

— Pentru călători. S'a întâmplat adesea pe căile noastre ferate să găsești în vagoane mai multe compartimente rezervate și încuiate pe seama personalului de serviciu al trenului. Conducătorul de obicei nu deschidea călătorilor astfel de compartimente, deși călătorii abea mai aflau locuri unde să șează în marea îndesuială, ce domnește în lunile de vară pe toate liniile căilor ferate. Acum, în sfârșit, direcțiunea a dat poruncă, în care oprește rezervarea compartimentelor din vagoane, și conducătorilor le este strict interzis a le încuia. Aviz călătorilor.

— Conflict civilo-militar în Călărași. Între oficerii armatei române e mare revoltă din cauza achitării lui Anghel Rădulescu, care a împușcat pe locotenentul Foscalina. Achitarea lui Anghel Rădulescu dă anză unor noi conflicte, ce să desfășoare între civili și militari. Mai deunăzi s'a iscat un nou conflict între civili și militari, care ar fi luat poate proporții mari, de nu intervenia la timp poliția și publicul. Într'o calenea din Călărași ședeau la o masă avocatul Iliescu cu căpitanul Codreanu și discutau cazul din Giurgiu. La un moment dat căpitanul Anghelleanu, care șede la altă masă cu căpitanul Mărunțeanu, să adresă căpitanului Codreanu cu următoarele cuvinte: — Ce stai de vorbă cu bezevenchiul acela, care a făcut pe instigatorul în achitarea lui Rădulescu? Avocatul Iliescu s'a simțit ofenzat de cuvintele căpitanului și de aici ceartă. Căpitanul Anghelleanu s'a exprimat foarte urât de jurații aceia, cari au achitat pe Rădulescu. În timpul acesteia căpitanul Mărunțeanu a scos sabia. Intervenind poliția și publicul, lucrurile s'au mai liniștit. Cazul acesta grav e discutat în toată România cu mare aprindere.

— Cățel cuminte. Servitoarea Nevescu din Sabadca a beut din supărare leșie și s'a dus afară în cimiter, să moară acolo. Cățelul casei a petrecut-o și a străjuit-o până cătră seară, când a fugit acasă și prin lătrat a făcut pe doamnă căsii atentă și prințindu-o cu dinții de rochie a dus-o în cimiter la servitoare, care a fost apoi transportată la spital.

— Scumpirea săpunului. Fabricanții mai mari de săpun din Austria și din Ungaria au decis ca din cauza scumpirii materialului brut, să urce prețul săpunului dela 2—4 cor. la o sută de chilogramme.

— Și-a mănecat pomana. În un sat din Sătmar s'a întâmplat, că a murit economul Simeon Brunar și neamurile și cunoscuții s'au adunat la priveghiu, după obicei, la mână care și la beutură. Când era ospățul în toi, numai eată că să scoală mortul și privește cu fața mirată la lumea, care îngrozită, își luă catrafusele din casă. Abea într'un târziu s'au încumtat oamenii, să se întorcă și găsiră pe nenea Brunar cu »uiaga« de vin în sicriu și benchetuind singur. Astfel s'a întâmplat, că omul a mănecat și a beut însuși la pomana lui. Pasemi-te, el nu murise, fără căzuse numai în un leșin greu și era cât pe aci să fie îngropat.

păratul nostru, să nu vă las să intrați, că i-a ajuns ce a pățit cu voi...

— Ei, ce ne facem nevastă? zice mahnit unchiașul.

— Ce să facem? să ne întorcem pe lume.

Și s'au întors pe lume nea Sărăcilă și surata Calicie.

Și de atunci nu mai lipsește d'între oameni, alas surata sărăcie...

Unde te întorci o găsești!...

De ea nu te izbăvești!

Mărunțisuri.

Odată un Țigan trecând o punte peste o apă, și uitându-se în jos, scapă căciula din cap pe apă și apa aceea fiind adâncă și neputând cioroiul s'o ia, zise:

— Du-te și să fii de sufletul tetei, că tot nu i-am dat nimic de pomana.

Directorul unei grădini de animale aflându-se în concediu, primește dela locuitorul său un raport în care îi scrie între altele:

»Măgarul e indispus de cât-va timp. Pare că-i e dor de un frate al său, care a fost trimis de aci acum câte-va zile. Vă rog scrieți-mi ce aş putea face până la întoarcerea d-voastră.

— Manevrelor în Ardeal anul acesta se vor începe în 15 August și durează până la 15 Septembrie. Locul manevrelor va fi jurul Sighișoarei.

— Ploi torențiale. Directorul observatorului din Paris a constatat că de-o sută de ani n-au mai fost atâtea ploi torențiale (mari), ca în anul acesta.

— Iarăș băncile ungurești. Am mai fost arătat cetitorilor noștri și în alte rânduri, cum stau lucrurile pe la băncile compatrioților noștri. Acum e alta la rând: banca „Aradi hitelbank és takarékpénztár” din Arad. La această bancă, în urma cercetărilor mai noi, s'a aflat, că directorul ei, împreună cu contabilul au făcut cele mai mari mișcări și au falsificat bilanțurile închise.

— Muzica ca mijloc de îmbălbăntire. S'a spus de atâtea ori, că muzica îndulcește moravurile încât un cor din Anglia a hotărât să dovedească aceasta în împrejurări necunoscute până acum. Insoțit de 4 muzicanți corul va cânta în toate închisorile din Londra. Înălțimea încercării a fost făcută într-o închisoare din Wandsworth și a dat rezultate bune. După două cântări bisericesti, cântate în curtea închisoarei, cea mai adâncă tăcere a domnit în penitenciarul acela, în care se află peste 1000 răufăcători. Unii asasini au plâns, iar unii dintre cei mai răi și-au sărutat păzitorii.

— Recolta de cucuruz amenințată în Basarabia. Din cauza secetei, ce domnește în ultimul timp, recolta de cucuruz a avut să sufere. Dacă nu va ploua zilele acestea, recolta de cucuruz în toată Basarabia va fi nimicită.

— Universitatea din Lipsca își serbează al 500-lea an dela înființarea ei. Este una din cele mai vechi școli înalte ale Germaniei și a fost înființată de studenți și profesori dela universitatea din Praga, de unde s'au dus din pricina unor neînțelegeri. Mulți învățați de ai neamului nostru au umblat la universitatea din Lipsca. Clironomul României, care asemenea a fost student în Lipsca, încă la parte la sărbătorile strălucite, ce se fac în Lipsca cu prilejul acestui jubileu.

— Un oraș de bețivi. În Petersburg un bețiv revine la 22 locuitori. În termen mediu 77.000 oameni înoptează la poliție din cauza beției. Numărul bețivilor adunați de pe străzi în zilele săptămânii, se împarte astfel: Duminică 11.000; Luni 10.000; Marți 7.700; Mercuri 7.100; Joi 7.000; Vineri 6.000 și Sâmbătă 9.600.

— Pentru cei ce se interesează de istoria anilor 1848—9 și de persoanele marcante ale acestui timp, aducem la cunoștință, că d-l Iosif Sterca Șuluțu, eruditul președinte al «Asociațiunii» a publicat un «Adevăr la Partea a VI-a din Memorial» Domniei Sale.

— Tălharii „domnești” din Bihor. Sub acest titlu ne aduce un ziar unguresc următoarele la cunoștință: Popescu, notarul din Miclăuzuri, Doboș învățător și Tripon Micu Gheorghe, vizitiul notariului, au fost arestați. Să vede, că tot a fost ceva la mijloc.

— Grevă generală. În Suedia a erupt o grevă, care este până acuma fără păreche în istorie și anume 80.000 de muncitori organizați au început greva, ajutorai fiind de organizațiile muncitorilor din Franța și Germania.

— Rescumpărare de felicitări. Dl. Pantoleon Lucuța, căpitan c. și r. penz. și asessor consistorial, dăruiește, drept rescumpărare a felicitărilor din privilegiul onomasticele sale 20 cor. fondului «Victor și Eugenia Tordășian pentru înzestrarea fetelor sărace». Pentru acest dar generos, dorind dlui căpitan P. Lucuța, viață îndelungată și fericită, îi exprimăm mulțumită și recunoștință Comitetul Reuniunii sodalilor sibieni.

— A 4-a expoziție de copii o va organiza «Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu», nu în comuna Sadu, după cum era proiectat, ci în comuna Orlat.

— La fondul văduvelor și orfanilor al «Reuniunii sodalilor români din Sibiu» au mai dăruit neconsolabilii părinți Nicolae Roman, măestru pantofar și soția sa Maria cum

și fiicele lor Elena, Geni și Emilia din privilegiul parastasului servit pentru d. cedata lor fiică resp. soră Maria Varză n. Roman (Viena) 5 cor.; George Lazar, cul. tip. 20 bani; Ioan Pinciu, cul. tip., 10 bani; Iosif Marcu sen., pardositor, 20 bani și soția sa Paraschiva Marcu, 50 bani și Eugenia Tordășian, 10 bani.

— La închisoare. Eri s'a înmanat redactorului nostru d-lui Victor Branice actul procuraturii din Târgu-Mureșului, prin care este invitat să se prezente la 1 Nov. n. a. c. în temnița din Seghedin pentru a-și face pedeapsa de 3 luni închisoare de stat, la care a fost condamnat pentru reproducerea unui articol al poetului Björnson.

— Medicii români din Viena au ținut zilele trecute o conferință, în care s'au declarat solidari cu memoriul medicilor din România, hotărând să nu participe la congresul internațional din Budapesta. Memoriul elaborat de medicii români din Viena să va trimite tuturor ziarelor românești. Medicii români, cari ocupă funcțiuni de stat în Ungaria, sunt invitați, provocați, să nu ia parte la congres, chiar dacă s'ar cerea silă asupra lor.

— Iaf în prezența unei comune. Într-o comună de lângă Seghedin s'a întâmplat zilele trecute un jaf îndrăzneț și anume trei necunoscuți ciocniră în miez de noapte la obloanele faurului din comună și îi cereră barosul. Așa după ce fu amenințat cu moarte dete faurul barosul și cei trei necunoscuți să duseră la banca comunală și începură să spargă cu ciocanul casa de fier a băncii. La loviturile groaznice să trezi satul întreg și să adună înaintea băncii privind cu gura căscată, cum lucră tâlharii. Unii mai curajoși cercară să pătrundă în casă, dar spărgătorii amenințau cu revolverul. Așa după ce sparseră hoții cassa și să duseră pe aci încolo, la trznii prin cap sătenilor să alerge în satul vecin, la postul de jandarmi, a cărui cercetare însă n'a adus încă rezultat.

— Earăși sfășierea unui steag unguresc? Cetim în scarboasa fițuică «Bud. Hirl» următoarele:

O companie a regimentului 62, care constă din «valahi» (când facem ceva pe placul foilor ungurești, suntem români, eară când ne purtăm «rău» suntem valahi (not red.), s'a întors zilele trecute din Viena și soldații își impodobiseră vagonul cu steaguri ungurești și austriace. În Ciaba, publicul din gară făcu atent pe conductor, cerând să se depărteze steagul austriac (asta firește îi lucru cinstit!). Soldații însă nu să învoiră și în mânia lor începură «să stăpie steagul unguresc» (?) . . . . Ce o fi și asta??

— Zidirea căii ferate pe câmpie să va începe în curând. Zilele aceste s'a subscris contractul de zidire între comitatul Murăș-Oșorhei și o firmă din Belgia. Cheltuielile de zidire sunt 23 milioane cor. Linia va trece din Târgul Murășului spre Paraid — Mihășul de câmpie — Teaca și va atinge și Bandul și Sovata.

— Băile dela Pöstyén numără deja acum 10.000 de oaspeți, cari cantă vindecare de podagră și reumă la renumitele băi de nămol pucios. Puterea vindecătoare cercată de atâtea ori ale acestor băi a devenit deja aproape proverbială și este o specialitate tomăi așa de renumită a patriei noastre ca și divinul nectar de Tokaj. Sucursul oaspeților ține până toamna târziu nelnterrupt, deoarece clima acestei stațiuni balneare este așa de moale, încât promovează succesul curei. 186 1—1

— Concurs pentru monografia de comună. Primim din Pesta următoarele: «Cercul Galilei» publică un concurs de mo-

nografii cu tema: «Monografia economică și socială a unei comune din Ungaria». Premiul I. 100 cor., premiul II. 50 cor., premiul III. 30 cor. Lucrările să nu să extindă pe mai mult decât 1—2 coale tipar format. Poate să ia parte la concurs ori-care student universitar sau dela vre-o școală înaltă. Terminul prezentării lucrărilor: 1 Noembrie st. n. și sunt a să adresa la cerul numit (IV. Károlykötut 14, II) Doritorilor de a lua parte la concurs li-se trimite la cerere schița materiei ce va trebui să conțină monografia. Recomandăm tinerilor noștri a să interesa de acest concurs.

Producțiuni și petreceri.

Inteligența română din Armeni și jur aranjază o petrecere de vară în 8 August st. n. (Dum. după sf. Ilie) 1909 în curtea școlii gr-or. din loc, respective în sala școlii. Venitul curat e destinat ambelor biserici din loc. Oferte marinimoase să primesc cu mulțumită și să vor cuita publice. Adresa: Simeon Opris preot Örményszéke p. Ladámos.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

S-u. Am primit toate. Nu prea este loc. Căl. să tip. acum. Acușa vei căpăta. Pe aici toate bune. Vineri sozesc amândoi resp. din Bănat. Mai pe larg ep. urm.

B. Șovag, Așa de mijl. Așteptăm. De ce nu ne mai scrii câte ceva de prin Maramurăș?

I. Murășan. Cluj (nu Kolosvar!). Mai primești un număr. Trimite însă banii cât mai în grabă.

I. Murășan, Coc. Am primit cu mulțumită.

Ce e

Nutrimental cel mai bine valorat și recomandat de primele autorități și de mii de medici practici din țară și străintate, pentru copii și oameni mari, sănătoși și bolnavi de stomach; el are mare valoare de nutriție, promovează formațiunea de case și mușchi, regulează mistuirea și e ieftin în întreținere. 214 3—4

Proprietar editor: Silv. Moldovan
Redactor responsabil: Ioan Imbăruș
Tiparul „Tipografiei” Henric Meltzer.

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla foarte ușor
Rufele, fără mult zor:
Săpun «Schicht» de-i întrebuința
Mult năcaz îți va cruța.

Puterea de curățit minunată, intensivă
Săpunul-Cerb a lui Schicht
să bazează pe modul propriu de fabricare a acestuia și a alegerii celei mai îngrijite a materiilor brute!

Săpunul-Cerb a lui Schicht
cruță mâinile, rufe! Cruțăm cu el osteneală și năcaz și sănătatea. Economizăm bani, timp și lucru. 30.000 cor. garanță pentru curățenie.
112 7—8

Mulți bani poți câștiga,

dacă te ocupi cu vânzarea de losuri concesionate de stat, în schimb de rate lunare. După o lună de încercare salar fix.

Casa Alexander Fleissig

187 1-3

BUDAPEST, Erzsébet-körút 2.

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a executa lucrările necesare la renovarea bisericii gr.-cat. în Cricău, prin aceasta se re cere să-și înainteze ofertele în scris însoțite de cautiunea de 300 cor. adică treisute cor. la curatoratul parohiei gr.-cat. din Cricău cel mult până la 15 August 1909 la carele 3 d. a.

Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Operatele despre aceste lucrări și anume: formularul de contract, condițiile de edificare, preliminarul de spese și planul aprobat de Preaveneratul Consistor Metropolită la 17 Iulie 1909 sub Nr. 4950 se pot studia zilnic la oficiul par. gr.-cat. din Cricău între oarele 8-12 a. m.

Cricău, la 2 August 1909. 189 1-1

Liviu Dumitrean

adm. par.

Mihăilă Todericiu
curator.Iuliu Mitrofan
curator.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke«, 177 Frankfurt a M. (Germania). 3-52

Un învățăcel,

se primește la măcelărie numai decât, din familie bună în vârstă de 14-17 ani, la

Petru Marcu,
măcelar în Cisnădie.

181 3-3

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Ludovic Terencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
vară în mare asortiment

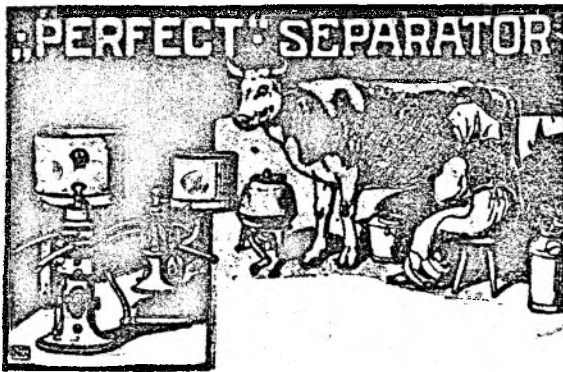
noitățile

scuța chis: scam, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din seri ce escentă după măsură cele mai moderne vestimente precum: Saeko, Jaquette, și haine de salen, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noitățile de stoffe pentru pardiumuri și „Baglam“, cari se sînt totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu lui permit a atrage deosebită atențiune a on. doamni preoți și teologi absolvenți în cazuri de argență confecționează un rind complet de haine în timp de 24 ore. 81 15-

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Cu mașinile de smântănit și de unt

putem să alegem din 23 de litre lapte bun un chlg. de unt, până când prin procedeul obișnuit ne trebuie 32 de litre de lapte. Prin mașinile aceste să poate spori venitul anual al unei vaci bune cu 100 de cor. la an și pe lângă toate mai avem și lapte bun, curat și dulce și

zară, care să poate folosi în gospodărie foarte bine. Prospective detaiate și prețuri la dorință să trimit.

Toate articolele trebuincioase pentru creșterea și grijirea vitelor să află în asortiment bogat, pe lângă prețuri ieftine la 23 26-52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.**La toți proprietarii, economii, morarii etc.**

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere

locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neînneunjurat de lipsă la treerat! 218 23-

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scânteii! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu examen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare »locomobile Otto« ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu întocmirile de **Gaz sugativ**

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuințare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kauamgit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 775.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motoare mânate cu poeură,**Langen & Wolf,**

fabrică de motoare

VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representanț general

Andrieu Török

fabrică de mașini, în SIBIU.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu — Intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții: 21 28-52

contra pericolului de incendiu și esplosiune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite,
nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Vălori asigurate contra incendiului: 95,816.412 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278,83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113,12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

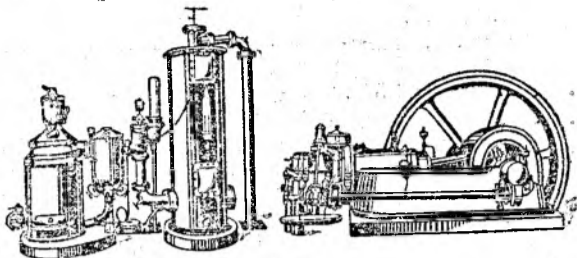
Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

ATENȚIUNE! Înainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune de lemn sau de brichetă și coș.

Să pot avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile de plată.

Prețuri ieftine.
176 8-20

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple executări; să pot folosi pentru scopuri de economie și industrie pe lângă garanță.

KALMAR și ENGEL fabrică de motoare și mașini

BUDAPEST, V. Lipot-körut 18 sz.

Cataloge gratis și franco.

Specialiști să trimit gratis.

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: **Dr. E. Lucaciu.**

Fondată și încorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

În toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora”. Banca Română „Aurora”. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora” din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora” De doriți orice soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora” 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora” 204 W. 14 th. str. care este singura întreprindere română încorporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugați a informa biroul central „Aurora” despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința, ca să fie ținuți în evidență în registrele casei de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară deslușiri la întreprinderea „Aurora”. 98 15-34

Toate epistolele să se trimită la adresa: **Dr. E. LUCACIU, director**
204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 30 fileri ori cinci cents.

Secția de motoare a fabricii de mașini din **Brünn-Königsfeld.**

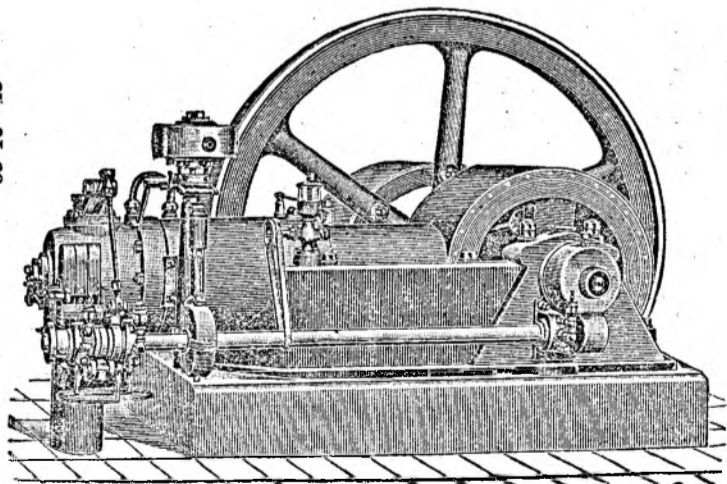
Singur vânzător: **Abeles Emil, Budapesta, V. Váci-ut Nr. 14.**

Motoare cu benzin-petrolin

Consumație de benzin garantat puțină!

Fabricație I-a.

58 16-25

Execuție solidă, tare.

Locomobile cu benzin

pentru mânărea de mașine de îmblătit.

Motoare cu gaz sugativ I-a

aranjate pentru încălzire cu koks, antracit și cărbuni de lemn.

Prețurant și preliminar gratis! Reprezentant pentru Ardeal:

ROZMAN LAZAR, Alba-Iulia, Băthori uteza.

AVIZ!

Subscrisul mi-am făcut o țiglarie nouă, unde să face țigla și cărămidă foarte bună pe lângă prețuri ieftine. Doritorii rog să poștească a să adresa la subscrisul, în comuna Săcel (Szecsel) p. u. Săliște (cottul Sibiu) la

188 2-3

Petru Roșca

Sirup de smeură

de calitate cea mai escelentă garantată, în ori ce cantitate de greutate, să află ieftin în **Farmacia la „Coroană”** a lui

Mr. Carol Pissel

Sibiu, strada Ocnei 2. 188 10-12

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai eficient mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebunțate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru **Galiția, Bucovina și Ardeal la**

M LINDEMANN, agentură

Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 185 10-26

M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

A PA HERMA

apă de fântână de isvor chimice curată, impregnată cu acid carbonic.

Ca apă de masă înviorătoare și sănătoasă, e foarte gustoasă amestecată cu vin, sirup de smeură și zămuri de alămăie.

Să capătă în toate negustoriile mai mari, restaurante și cafenele și la proprietarul fântânci

E. RUMLER
Sibiu, Schwimmschulgasse 4

148 7-

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretbândinea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în **„CALINDARUL POPORULUI”**.

Informații să dau și comande să primesc în administrația **„FOII POPORULUI”**.

De vânzare

este o Poartă de casă în stare bună și 2 petri rotunde, pentru cornuri la poartă, cu preț ieftin.

Informații mai de aproape să pot lua la **Hotel Mihailu** Str. Turnului Nr. 11.
90 12—

Un mașinist

cu atestate bune, examinat, pentru ori ce specie de mașini, ca locomobile, mașini stabile, motoare cu benzin, strunar de fier și monter pentru ori și ce caz, caută un loc, pe care îl poate ocupa în timpul cel mai scurt. Adresa:

S. Solomon
Brassó, Deák u. 7.

sau

S. Solomon
Nagyszeben, Heuplatz 4.

165 6—10

Căsătorie repede

doresc multe dame cu avere. Domni, chiar și fără avere, să se înștiințeze.

M. Rothenberg, Berlin N. W. 23.
156 1—52 Corespondență ungară.

Ieftin și real.

4 părechi de ghețe cu 7 Coroane.

Prin cumpărarea unei enorme cantități de articole de ghețe, numai în timp scurt să vând pe preț de nimica: ghețe cu șinoare pentru bărbați, dame și copii, cu talpă tare bătută cu cuie, cu beset foarte fin, fasonul cel mai elegant și tari. Mărimea după cm. și Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 Cor.

Expediție cu ramburs.

Salo Horovic

132 10—15

Export de ghețe americane
CRACOVIA, st. Ditte's 57

Steckenpferd- Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun
pentru piele și contra pistruilor

Să capătă pretotindinea.
85 26—40

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucru trușești sunt atrofați și cari în urma ușurînței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a distilării aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ca deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului **PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucruile trușești ale bolnavului să curățe, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor silnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țeve, beșică, nervi și șira spinării, inepaturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și ășire separată. În cecece privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbeste perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric la dorință să retrimite ficăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10.
80 19—

Centru tipar responsabil **Henric Meltzer**.

„ALBINA“ institut de credit și de economii în Sibiu.

Incheierea semestrală cu 30 Iunie 1909.

Contul Bilantului.

ACTIVE.		PASIVE.	
	K f		K f
Cassa în numărar	61,351.59	Capital social: 15,000 acțiuni	
Monete	382.27	à K 200	3,000,000.—
Cambii de bancă	14,754,396.94	Fondul de rezervă al acționarilor	373,000.—
Credite cambiale cu acoperire		Fondul de rezervă al scrisurii-	
hipotecară	2,094,244.47	de fonciare	500,000.—
Impr. hipotecare în scrisuri fon-		Fondul special de rezervă . . .	136,625.05
ciare	9,147,692.81	Fondul de penz. al funcționarilor	626,408.—
Impr. hip. în număr.	384,574.35	Depuneri spre fructificare . . .	17,776,536.32
Credite de cont curent	3,405,699.77	Scrisuri fonciare cu 5% în florini	
Credite personale	1,377,022.—	în circulațiune	804,000.—
Avansuri pe efecte publice . . .	55,256.—	Scrisuri fonciare cu	
Casa institutului, realități dela		5% în coroane	
gara Brașov și div. realități		în circulațiune	3,581,000.—
de vânzare	526,527.88	Scrisuri fonciare cu	
Efecte publice	3,007,868.55	4 1/2%	2,544,000.—
Acții dela diverse bănci	92,000.—	Scrisuri fonciare eșite la sorți în	
Efectele fondului de garanție al		circulațiune	197,000.—
scrisurilor fonciare	532,198.50	Cambii de bancă rescontate . . .	5,020,411.16
Efectele fondului de penziune		Diverse conturi creditoare . . .	1,167,663.77
al funcționarilor institutului .	216,133.—	Dividende neridicate	5,248.—
Interese după efecte	28,025.78	Interese anticipate	144,357.30
Mobilier	2,689.52	Interese transitoare de scris.	
Diverse conturi debitoare	33,205.74	fonciare	112,700.—
Capital restant din emisiunea		Profit net	193,470.57
a IV-a	463,151.—		
	<u>36,182,420.17</u>		<u>36,182,420.17</u>

Contul Profit și Perdere.

DEBIT.		CREDIT.	
	K f		K f
Interese:		Interese:	
pentru depun. spre		dela cambii de bancă	387,246.81
fructificare	390,969.54	dela credite camb.	
pentru scrisuri fonc.	169,565.28	cu acop. hipot.	60,982.27
pentru împrumuturi		dela împrum. hipot.	265,340.07
luate pe efecte	15,861.28	dela credite de cont-	
Spese:		curent	87,522.20
Salare	74,225.81	dela efecte publice	68,643.30
Bani de cvartir	13,945.72	dela credite perso-	
Imprim., registre,		nale	52,598.06
porto, diverse	15,399.99	avansuri pe efecte	1,839.15
Marce de prezență	3,730.—	Chirie	5,197.52
Contribuțiune:		Provizioni	10,142.01
directă	22,856.09		
10% dare la intere-			
sele dela depuneri	39,487.11		
Profit net	193,470.57		
	<u>939,511.39</u>		<u>939,511.39</u>

Sibiu, 30 Iunie 1909.

Iosif St. Șuluțu m. p.,
prezident.

St. Stroia m. p.,
membru al direcțiunii.

Cosma m. p.,
dir. executiv.

Iosif Cissai m. p.,
contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat cor turile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 31 Iulie 1909.

188 1—1

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Vasile Bologa m. p.

Emil Verzar m. p.

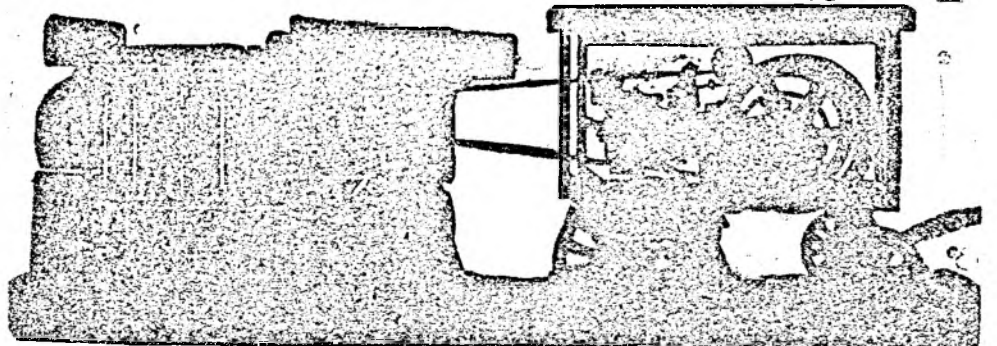
Ioan Henteș m. p.

Victor Fincu m. p.

Osers și Bauer fabrică specială pentru construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: **BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.**

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de classă primă. Garnituri complete de îmblătit.

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mânăre).
Preste 1000 aranjamente în mânăre. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme:
Schlosser Ioan, Sas-Veseș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucurdez-vinoasă-ungurească l. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, l. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faff Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit.
39 18—26

Cerneala de imprimat **Otto Baer**, Dresden—Budapesta.